

Nr 111.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av en mellan Sverige och Finland träffad överenskommelse angående betalning av vissa till Finland lämnade svenska krediter.

(5:e avd.)

I propositionen nr 61 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 27 januari 1950, föreslagit riksdagen att godkänna träffad överenskommelse mellan Sverige och Finland angående betalning av vissa till Finland lämnade svenska krediter.

Redogörelser för den svenska kreditgivningen till Finland ha tidigare lämnats riksdagen i bland annat propositionerna nr 139/1945, 295/1945, 388/1945, 213/1946 och 337/1946. Med vissa förbehåll beräknades i sistnämnda proposition — på grundval av ett den 30 september 1946 mellan representanter för svenska och finska regeringarna upprättat protokoll rörande preliminär överenskommelse angående behandlingen av de finska skulderna till Sverige — den svenska statens fordringar per den 31 december 1949 uppgå till sammanlagt ca 511 miljoner kronor. Härav utgjorde ca 456 miljoner kronor fordringar på grund av kreditavtal samt ca 55 miljoner kronor fordringar mot finska statens skattkamarväxlar. Enligt förenämnda protokoll skulle ifrågavarande skuldbelopp i sin helhet vara återbetalat inom 30 år, räknat från och med år 1954. Återbetalningen förutsattes skola ske i lika stora annuiteter. Ränta skulle beräknas å utestående belopp efter 3 procent för år samt utgå från och med den 1 januari 1950. Beträffande behandlingen av finska skulder till enskilda i Sverige, vilka skulle bli föremål för direkta överläggningar med de svenska fordringsägarna, avsågos äldre dylika fordringar skola sättas helt i nivå med de statliga, dock med den gynnsammare behandlingen, att slutamortering för de enskilda krediterna i deras helhet förutsattes ske på 20 år. I fråga om nya enskilda krediter kunde kapitalåterbetalning påbörjas under 1950 samt ränta utgå från tidpunkten för lånens utnyttjande.

I enlighet med vad som förutsattes i 1946 års protokoll ha — i syfte att nå en definitiv överenskommelse rörande återbetalningen av förenämnda statskrediter ävensom av vissa enskilda fordringar — förhandlingar förts i Stockholm under oktober 1949 mellan svenska och finska regeringsdelegationer. Vid förhandlingarna har uppgjorts ett förslag till överenskommelse

mellan Sverige och Finland angående betalning av vissa till Finland lämnade svenska krediter. Beträffande innebörden av förslaget — vars text såsom bilaga fogats till ovannämnda statsrådsprotokoll — får utskottet hänvisa till propositionen s. 2 och 3.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

»Förslaget till överenskommelse synes på ett under rådande förhållanden tillfredsställande sätt reglera Finlands skuldförhållanden till Sverige. Räntesatsen och amorteringstiden för av svenska staten beviljade krediter, med undantag för skattkamarväxlar, överensstämmer med riktlinjerna i förutnämnda protokoll av den 30 september 1946. Den lägre räntesatsen, 2 procent, för skattkamarväxlarna sammanhänger med den kortare amorteringstiden, 20 år, vilken fastställts med hänsyn till att inom denna fordringskategori såväl enskilda som svenska staten äro fordringsägare. Samma synpunkt har gjort sig gällande vid bestämmandet av tidpunkten för upptagandet av återbetalningarna. Vid fastställandet av motsvarande tidpunkt för finska statens övriga skulder till svenska staten har vederbörlig hänsyn måst tagas till de betydande ekonomiska förpliktelser gentemot utlandet som åvila Finland till och med år 1958 på grund av återbetalningar å lån, vilkas upptagande varit en förutsättning för Finlands ekonomiska återhämtning.

Behandlingen av enskilda finansiella fordringar i annat myntslag än finska mark får anses tillfredsställande.

Beträffande enskilda finansiella fordringar i finska mark medgiver Finlands valutasituation för närvarande icke att räntebetalningar och amorteringar överförs till Sverige. Vid förhandlingarna ställde man emellertid på finsk sida i utsikt att underlätta utnyttjandet i Finland av dylika svenska tillgodohavanden och i ökad utsträckning medgiva överlåtelse mellan svenska medborgare. I enlighet härmed har Finlands bank numera utfärdat nya bestämmelser om utnyttjande och överlåtelse av dessa tillgodohavanden.

Sedan de båda regeringarna godkänt avtalsförslaget har undertecknande ägt rum i Stockholm den 17 november 1949. Som av artikel 7 framgår träder avtalet dock icke definitivt i kraft förrän genom noteväxling konstaterats, att överenskommelsen godkänts av vederbörande svenska och finska myndigheter.»

Utskottet finner sig efter tagen kännedom om de i ärendet förda förhandlingarna kunna ansluta sig till den av departementschefen uttalade uppfattningen, att det framlagda förslaget till överenskommelse synes på ett under rådande förhållanden tillfredsställande sätt reglera Finlands skuldförhållanden till Sverige. Utskottet får därför tillstyrka, att överenskommelsen godkännes. I anslutning till vad i propositionen anföres om behandlingen av enskilda finansiella fordringar i finska mark anser sig utskottet böra framhålla önskvärdheten av att denna fråga följes med uppmärksamhet och att, om anledning därtill befinnes föreligga, förnyade förhandlingar i frågan framdeles upptagas.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må godkänna den i propositionen nr 61 avsedda överenskommelsen mellan Sverige och Finland angående betalning av vissa till Finland lämnade svenska krediter.

Stockholm den 28 april 1950.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Rickard Lindström, Sven Larsson, Gränebo, Ohlon, Gustaf Karlsson, Heiding, fröken Andersson, herrar Sundelin, Leander, Rosenberg, Lundqvist, Hesselbom, Erik Gustaf Andersson och Edin; samt

från a n d r a kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Svensson i Grönvik, Boman i Kieryd, Mårtensson i Uddevalla, Lindholm, Ståhl, Staxäng, Bergstrand, Pettersson i Dahl, Kollberg, Petterson i Degerfors, Thapper, Henriksson och Gustafsson i Stockholm.
